

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 9 december 2022
(OR. en)

15134/22

SOC 646
EMPL 448
ANTIDISCRIM 115

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	14495/22
Ärende:	Slutsatser om inkludering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden

För delegationerna bifogas rådets slutsatser i det ovannämnda ärendet, vilka godkändes av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) vid mötet den 8 december 2022.

Rådets slutsatser**om inkludering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden****EUROPEISKA UNIONENS RÅD, SOM KONSTATERAR ATT**

1. Europeiska unionen bygger på värdena människans värdighet, frihet och respekt för de mänskliga rättigheterna och har åtagit sig att bekämpa diskriminering, inbegripet på grund av funktionsnedsättning, i enlighet med fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och stadgan om de grundläggande rättigheterna; EU har också föresatt sig att främja en hög sysselsättningsnivå,
2. det i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som proklamerades gemensamt av Europaparlamentet, rådet och kommissionen 2017, förklaras att var och en har rätt till lika möjligheter (princip 3), till aktivt stöd till arbete (princip 4), till en hälsosam, säker och välanpassad arbetsmiljö samt till dataskydd (princip 10) och till tillgång till väsentliga tjänster (princip 20); i den europeiska pelaren för sociala rättigheter förklaras också att personer med funktionsnedsättning har rätt till inkomststöd som säkerställer ett värdigt liv, tjänster som hjälper dem att delta på arbetsmarknaden och i samhället samt en arbetsmiljö anpassad till deras behov (princip 17); i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter av den 4 mars 2021 fastställs tre nya överordnade EU-mål som ska uppnås senast 2030 för att öka sysselsättningen och deltagandet i utbildning samt minska antalet människor som riskerar fattigdom och social utestängning; dessa överordnade mål välkomnades av EU:s ledare i Portoförklaringen och vid Europeiska rådets möte i juni 2021; i handlingsplanen erkänns också hur personer med funktionsnedsättning bidrar till att uppnå målen för 2030, bland annat genom att föreslå en ny huvudindikator för skillnaden i sysselsättning för personer med funktionsnedsättning i den sociala resultattavlan,

3. EU och dess medlemsstater är parter i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning; en stor majoritet av medlemsstaterna har också ratificerat det fakultativa protokoll som antogs av FN:s generalförsamling den 13 december 2006; i artikel 27 i konventionen fastställs rätten till arbete för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som för andra på en arbetsmarknad som är öppen och främjar integration¹,
4. det i direktiv 2000/78/EG fastställs en allmän ram för bekämpning av diskriminering i arbetslivet på olika grunder, däribland funktionshinder, för att principen om likabehandling ska kunna genomföras i medlemsstaterna; att säkerställa lika tillgång till sysselsättning, tillhandahålla skälig anpassning på arbetsplatsen och bekämpa diskriminering på grund av funktionsnedsättning är viktiga åtgärder för att främja inkluderande och hållbar sysselsättning för personer med funktionsnedsättning,
5. enligt direktiv 2019/882, den europeiska rättsakten om tillgänglighet, som antogs 2019, ska vissa produkter och tjänster som släpps ut på den europeiska marknaden vara tillgängliga, vilket underlättar självständigt boende för personer med funktionsnedsättning och möjliggör ett samhälle och en arbetsmarknad som är mer inkluderande,

¹ Tolkningen av artikel 27 förklaras i *General Comment No 8 on the right to work and employment* (inte översatt till svenska) (allmän kommentar nr 8 om rätten till arbete och sysselsättning), som offentliggjordes av FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning den 9 september 2022.

6. Europeiska kommissionen har åtagit sig att skapa en jämlikhetsunion, till vilken strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030, som antogs av kommissionen den 3 mars 2021, utgör ett viktigt bidrag; strategin syftar till att underlätta tillvaron för personer med funktionsnedsättning, i EU och resten av världen, och stöder genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning liksom principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter; strategin syftar också till att främja tillgången till högkvalitativa och hållbara arbetstillfällen och visar att deltagande i arbetslivet är det bästa sättet att säkerställa ekonomisk självständighet och social inkludering; i strategin uppmanas medlemsstaterna bland annat att senast 2024 fastställa mål för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning och minska sysselsättningsklyftan mellan personer med och utan funktionsnedsättning för att hjälpa till att uppnå det huvudmål för sysselsättning 2030 som föreslås i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter,
7. rådet i sina slutsatser från juni 2021 välkomnade och stödde Europeiska kommissionens strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030 och uppmanade bland annat medlemsstaterna att i förekommande fall i linje med strategin fortsätta att utveckla och uppdatera sina nationella strategier och sin nationella politik för att genomföra FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning,
8. sysselsättningspaketet för personer med funktionsnedsättning, ett flaggskeppsinitiativ inom ramen för strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030, innehåller en rad icke lagstiftande åtgärder (inklusive riktlinjer och exempel på positiv särbehandling) som syftar till att förbättra arbetsmarknadsresultaten för personer med funktionsnedsättning; det omfattar sex åtgärdsområden: stärka arbetsförmedlingars och integrationstjänsters kapacitet, främja anställningsutsikter genom positiv särbehandling och bekämpning av stereotyper, säkerställa skälig anpassning, hålla kvar personer med funktionsnedsättning i arbetslivet, förebygga funktionsnedsättning till följd av kronisk sjukdom, garantera system för yrkesinriktad rehabilitering vid sjukdom eller olycksfall, och utforska kvalitetsjobb inom skyddad sysselsättning och vägar till den öppna arbetsmarknaden,

SOM UNDERSTRYKER ATT

9. skillnaden i sysselsättningsgrad är stor mellan personer med och personer utan funktionsnedsättning (24,2 procentenheter, 50,8 % för personer med funktionsnedsättning jämfört med 75 % för personer utan funktionsnedsättning²); situationen är ännu värre för kvinnor med funktionsnedsättning, varav endast 48,3 % har en sysselsättning, jämfört med 53,9 % av männen med funktionsnedsättning³; arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning i EU ligger på 17,1 % jämfört med 10,2 % för personer utan funktionsnedsättning, och arbetskraftsdeltagandet för personer med funktionsnedsättning är endast 61,0 % jämfört med 82,3 % för personer utan funktionsnedsättning; personer med funktionsnedsättning har svårare att hitta arbete och löper därför större risk att bli långtidsarbetslösa eller inaktiva; när personer med funktionsnedsättning är anställda har de ofta en skyddad sysselsättning snarare än en anställning på den öppna arbetsmarknaden⁴ eller mer lågkvalificerade, mer lågavlönade (vilket framgår av den genomsnittliga årslöneskillnaden på 16 %) och mindre trygga arbeten med sämre tillgång till utbildningsmöjligheter, vilket gör att de löper större risk att drabbas av fattigdom trots förvärvsarbete; dessutom har covid-19-krisen i oproportionerligt hög grad drabbat personer med funktionsnedsättning och i många fall hindrat dem från att delta på arbetsmarknaden, till exempel på grund av otillräcklig tillgång till lösningar för distansarbete,
10. det är avgörande att främja sysselsättning av god kvalitet för personer med funktionsnedsättning för att säkerställa en välfungerande och inkluderande arbetsmarknad; i den nuvarande situationen med demografisk nedgång och samtidig brist på arbetskraft och kompetens är utnyttjandet av potentialen hos personer med funktionsnedsättning också ett sätt att uppnå en högre total sysselsättningsgrad i linje med sysselsättningsmålet i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter; detta är också relevant i samband med den gröna och den digitala omställningen, som erbjuder nya sysselsättningsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning,

² Datakälla: Eurostat. Europeiska kommissionen (2021): [European Comparative data on Europe 2020](#).

³ Datakälla: *2021 Gender Equality Index*, [European Institute for Gender Equality \(europa.eu\)](#) (inte översatt till svenska) (Jämställdhetsindex 2021, Europeiska jämställdhetsinstitutet).

⁴ Europeiska kommissionen och högnivågruppen för frågor som rör funktionsnedsättning (2016): *Eighth Disability High Level Group Report On The Implementation Of The UN Convention On The Rights of Persons with Disabilities* (inte översatt till svenska) (åttonde EU-rapporten från högnivågruppen för frågor som rör funktionshinder om genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning).

11. deltagande på arbetsmarknaden och tillgång till arbetstillfällen av god kvalitet är särskilt viktiga för personer med funktionsnedsättning som verktyg för social inkludering och ekonomiskt oberoende; personer med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor, stöter dock fortfarande på en rad olika hinder när det gäller att få tillträde till den öppna arbetsmarknaden och behålla en formell anställning; dessa hinder gäller både efterfrågesidan (t.ex. diskriminering, stigmatisering, missuppfattningar om kostnaderna för anpassning av arbetsplatsen och tillhandahållande av skälig anpassning, missuppfattningar om produktivitet, brist på information eller medvetenhet om tillgängligt stöd) och utbudssidan (t.ex. utbildnings- och kompetensnivå, behov av individanpassat stöd, bland annat när det gäller arbetssökande och rädsla för stigmatisering), samt kontextuella och institutionella faktorer (funkofobi, hinder för tillgång på lika villkor som andra, bland annat till väsentliga tjänster såsom transport, samt till den bebyggda miljön och den digitala miljön samt förlorade möjligheter för arbetstagare med funktionsnedsättning att uppbära invaliditetsersättning när de är anställda),
12. personer med funktionsnedsättning är en mycket varierande och heterogen grupp; ibland utsätts de för flera olika former av diskriminering och vissa har komplexa behov som kräver en individanpassad strategi och stöd som är skräddarsytt för specifika individuella situationer; för att matcha personer med lämpliga arbeten är det nödvändigt att bedöma varje individs behov, bland annat med avseende på funktionsnedsättning, det stöd personen behöver på arbetsplatsen, karriärutvecklingsmöjligheter och behov av socialt stöd; i detta sammanhang bör även personer i utsatta situationer uppmärksammas, med beaktande av jämställdhetsperspektivet och den intersektionella dimensionen; inkluderande utbildning och lämpliga sociala tjänster, effektiva arbetsförmedlingar, inbegripet positiv särbehandling, skälig anpassning på arbetsplatsen, yrkesinriktad rehabilitering och skyddad sysselsättning är alla viktiga faktorer som spelar en roll när det gäller att säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan få tillgång till och delta på den öppna arbetsmarknaden,

13. sociala tjänster bör användas som ett verktyg för aktiv inkludering, eftersom tillräcklig tillgång till inkluderande och tillgängliga sociala tjänster av god kvalitet är en grundläggande förutsättning för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta aktivt på arbetsmarknaden; individanpassat tillhandahållande av tjänster för social inkludering, såsom rådgivning, mentorskap, socialt arbete samt stöd, bör erbjudas personer med funktionsnedsättning så att de kan komma till rätta med sin ogynnsamma sociala situation, öka sin anställbarhet och hitta arbete; dessutom bör individanpassade åtgärder och stödtjänster, såsom personlig assistans, transport och tolkning, finnas tillgängliga vid behov för att säkerställa lika tillgång till sysselsättning; arbetsförmedlingarna bör tillhandahålla stöd såsom vägledning och rådgivning, arbetsförmedling, ergodiagnostik, omskolning och yrkesvägledning samt samarbete med arbetsgivare och skolor, särskilt lokala arbetsgivare och skolor som tillhandahåller utbildning för personer med funktionsnedsättning; det är nödvändigt att systematiskt stödja utvecklingen av sociala tjänster och integrationstjänster så att de har tillräcklig kapacitet och finansiering,
14. det för att förbättra arbetsmarknadsresultaten för personer med funktionsnedsättning är nödvändigt att främja synergier och samarbete mellan alla relevanta tjänster, leverantörer och aktörer, inbegripet hälso- och sjukvårdstjänster samt rehabiliteringstjänster, sociala tjänster, arbetsförmedlingar, arbetsgivare, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer, organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, patientorganisationer, skolor och kommuner; det är också särskilt viktigt att berörda parter deltar på regional och lokal nivå,
15. den sociala ekonomin utgör ett komplement till medlemsstaternas insatser för att tillhandahålla sociala tjänster av god kvalitet och därför spelar en avgörande roll när det gäller att underlätta för personer med funktionsnedsättning att delta i samhället och på arbetsmarknaden; i synnerhet sociala företag kan främja ett aktivt medborgarskap och är ett utmärkt exempel på en ”ekonomi för människor”; de erbjuder möjligheter till kompetenshöjning och hjälper därmed personer med funktionsnedsättning att förbereda sig för och delta på den öppna arbetsmarknaden; för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att delta på arbetsmarknaden är det viktigt att främja sociala företag och fullt ut utnyttja deras potential att fungera som broar från skyddad sysselsättning av god kvalitet till den öppna arbetsmarknaden,

16. tillträde till den öppna arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning bör främjas med hjälp av olika verktyg, såsom ekonomiska bidrag till arbetsgivare, skatteavdrag, anställningsincitament och kvoter; många medlemsstater har infört ett kvotssystem som ålägger arbetsgivare att antingen anställa en minimiandel personer med funktionsnedsättning eller att betala en avgift, t.ex. i form av viten; utmaningen med att säkerställa kvotsystemets effektivitet består i att hitta en balans mellan att motivera arbetsgivarna att bära de potentiella merkostnaderna för att anställa personer med funktionsnedsättning och avgiften för att kvoten inte uppfyllts; anställning bör också främjas genom att man bekämpar stereotyper och missuppfattningar, exempelvis de som rör administrativa kostnader, frånvaro och begränsade prestationer, samt genom att man informerar arbetsgivare om tillgängligt stöd, främjar utbyte av god praxis, genom mångfaldspriser osv.; övergången från ekonomisk inaktivitet till sysselsättning bör stödjas med hjälp av inkluderande sociala trygghetssystem och bör inte leda till en minskning av de förmåner till personer med funktionsnedsättning som kompenserar för extra levnadskostnader i samband med funktionsnedsättning,
17. metoder som anpassning av arbetsplatser och arbetstidens förläggning, t.ex. genom deltidsarbete, är mycket effektiva för att personer med funktionsnedsättning ska kunna inkluderas på den öppna arbetsmarknaden; under covid-19-pandemin har användningen av flexibla arbetsformer ökat, särskilt distansarbete; dessa metoder, och rent generellt användningen av tillgängliga och inkluderande it-lösningar och it-verktyg, bör främjas som ett sätt att frigöra potentialen hos personer med funktionsnedsättning och bidra till att skapa arbetsvillkor som i högre grad främjar lika deltagande av personer med funktionsnedsättning; arbetsgivare, särskilt små och medelstora företag, bör vid behov få stöd i sina ansträngningar att förbättra sin praxis och arbetsorganisation; det är mycket viktigt att arbetsgivare får stöd, inbegripet ekonomiskt stöd, för att tillhandahålla skälig anpassning på arbetsplatsen och i hemmet vid distansarbete, och för att förvärva nödvändig utrustning, såsom tillgängliga och inkluderande kommunikationsverktyg, tekniska lösningar och programvara; lämpliga hälso- och säkerhetsförhållanden bör också säkerställas,

18. det är viktigt att personer med funktionsnedsättning har tillgång till omfattande rehabiliteringstjänster som stöder deras deltagande på arbetsmarknaden, bidrar till att förebygga psykologiska problem och social utestängning, stöder yrkesutbildning och främjar kompetensutveckling, inbegripet it-kompetens; för att säkerställa ett effektivt och snabbt tillhandahållande av dessa tjänster är det nödvändigt att främja kopplingar och synergier mellan tjänster som avser arbetsförmedling, hälso- och sjukvård, socialtjänst och arbetsrelaterad rehabilitering, bland annat genom att man inför individuell ärendehantering; resultaten av en omfattande rehabilitering, som leder till förbättrad arbetsförmåga i syfte att uppnå sysselsättning av god kvalitet, skulle kunna beaktas innan beslut fattas om beviljande av sjuk- och invaliditetspension,
19. förordningen om Europeiska socialfonden+ syftar till att främja inkludering i samhället av personer med funktionsnedsättning på lika villkor som andra och stöder medlemsstaternas insatser för att genomföra konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning; Europeiska socialfonden+ syftar dessutom till att främja sysselsättning genom aktiva insatser som möjliggör inkludering på arbetsmarknaden, särskilt för ungdomar, långtidsarbetslösa, missgynnade grupper och personer som står utanför arbetsmarknaden, samt genom att främja egenföretagande och den sociala ekonomin; Europeiska socialfonden+ bör även bidra till att säkerställa tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i syfte att förbättra inkluderingen inom sysselsättning och utbildning och därmed öka dessa personers inkludering inom livets alla områden,

20. konferensen om integrering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden, som hölls av det tjeckiska ordförandeskapet i Prag den 20–21 september 2022, där kommissionen lanserade det europeiska sysselsättningspaketet för personer med funktionsnedsättning, bekräftade relevansen av paketets sex huvudområden; deltagarna betonade vikten av att öka antalet personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden; de betonade bland annat också behovet av att erbjuda möjligheter till yrkesutbildning för personer med funktionsnedsättning, med tonvikt på it-färdigheter, inbegripet användning av digital teknik; mot bakgrund av de diskussioner som ägde rum vid konferensen står det klart att mångfalden av behov hos personer med funktionsnedsättning bör erkännas och att deras motivation bör tas upp på lämpligt sätt; de åtgärder som anges i paketet riktar sig först och främst till arbetsgivarna; konferensen bekräftade därför vikten av att stödja arbetsgivare på den öppna arbetsmarknaden i deras ansträngningar att rekrytera och hålla kvar personer med funktionsnedsättning; samtidigt måste man erkänna och stödja den roll som arbetsgivarna på den skyddade arbetsmarknaden och de sociala företagen har när det gäller att stödja en progressiv inkludering och övergång till den öppna arbetsmarknaden,
21. dessa slutsatser bygger vidare på det tidigare arbete och de politiska åtaganden som gjorts av Europaparlamentet, rådet, kommissionen och berörda parter på detta område, inbegripet de dokument som förtecknas i bilagan,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT, I ENLIGHET MED NATIONELLA BEFOGENHETER OCH MED BEAKTANDE AV NATIONELLA OMSTÄNDIGHETER,

22. genomföra relevanta riktlinjer och åtgärder som ingår i det paket om sysselsättning för personer med funktionsnedsättning som lagts fram av kommissionen i samarbete med plattformen för frågor som rör funktionsnedsättning och arbetsmarknadens parter, och vid behov stödja genomförandet av handlingsplanen för den sociala ekonomin, som lades fram den 9 december 2021,
23. utveckla ärendehanteringmetoder för att stödja personer med funktionsnedsättning på vägen mot den öppna arbetsmarknaden, däribland ett nära samarbete mellan arbetsförmedlingar, organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, hälso- och sjukvårdstjänster, socialförsäkringsinstitut, sociala tjänster och tjänster för yrkesinriktad rehabilitering,
24. stödja åtgärder för att säkerställa förebyggande av risker för personer med funktionsnedsättning på arbetsplatsen, särskilt när det gäller hälsa och säkerhet, liksom alla former av diskriminering eller missbruk,
25. utnyttja potentialen hos sociala företag som har sakkunskap när det gäller att integrera och kombinera sociala strategier och entreprenörskapsstrategier i syfte att stödja inkluderingen på arbetsmarknaden av personer med funktionsnedsättning,
26. skapa och stärka regionala samarbetsnätverk som omfattar alla berörda parter och aktörer med en roll när det gäller att främja sysselsättning för personer med funktionsnedsättning,
27. utveckla effektiva och ändamålsenliga system och incitament som ska uppmuntra arbetsgivare på den öppna arbetsmarknaden att anställa personer med funktionsnedsättning och på så sätt minska löneskillnaderna mellan personer med funktionsnedsättning och personer utan funktionsnedsättning, samtidigt som arbetsmarknadsparternas oberoende respekteras,

28. främja och stödja anställning av personer med funktionsnedsättning inom den offentliga sektorn, bland annat genom att säkerställa tillgängliga och inkluderande arbetsplatser,
29. stödja yrkesutbildning av personer med funktionsnedsättning, med beaktande av de senaste tekniska framstegen när deras it-kompetens ska utvecklas,
30. främja utvecklingen av tillgänglighetskompetens inom den digitala yrkeskåren för att göra digitala produkter och tjänster tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, vilket leder till mer inkluderande arbetsplatser,
31. överväga att regelbundet (på nytt) bedöma resultaten av den omfattande rehabiliteringen av personer med funktionsnedsättning vad gäller deras arbetsförmåga innan de, inbegripet sådana personer som arbetar, eventuellt beviljas sjuk- och invaliditetspension,
32. underlätta övergången för personer med funktionsnedsättning från social och yrkesinriktad rehabilitering till arbetsmarknaden, bland annat genom att inrätta ett system som tillgodoser individuella behov av deltagande på arbetsmarknaden och arbetsrelaterad rehabilitering,
33. främja användningen av alla tillgängliga verktyg, särskilt yrkesvägledning, arbetsförmågebedömning och utbildning om skälig anpassning, för att identifiera de konkreta behoven hos personer med funktionsnedsättning i syfte att underlätta deras anställning på den öppna arbetsmarknaden,
34. sträva efter att säkerställa att socialskyddspolitiken på ett effektivt sätt bidrar till att underlätta anställning av personer med funktionsnedsättning, när så är lämpligt även genom kompensation för de extra kostnader som är kopplade till funktionsnedsättning även för de anställda, och samtidigt ger en skälig levnadsstandard och allt nödvändigt stöd till dem som befinner sig och blir kvar utanför arbetsmarknaden,

35. använda de tillgängliga instrumenten för EU-finansiering, särskilt ESF+, för att stödja inkluderingen på arbetsmarknaden av personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att göra arbetsförmedlings- och yrkesvägledningstjänster mer tillgängliga och inkluderande och främja integrerade vägar för inkludering på arbetsmarknaden av personer med funktionsnedsättning,
36. överväga politik på alla områden som omfattas av strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030 för att stödja genomförandet av de uppmaningar till medlemsstaterna som ingår i strategin; medlemsstaterna uppmanas i strategin att
- senast 2024 fastställa mål för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning och minska sysselsättningsklyftan mellan personer med och utan funktionsnedsättning för att hjälpa till att uppnå det huvudmål för sysselsättning 2030 som läggs fram i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter,
 - stärka kapaciteten hos arbetsförmedlingar för personer med funktionsnedsättning och förbättra arbetet med arbetsmarknadens parter och organisationer för personer med funktionsnedsättning för det ändamålet,
 - underlätta egenföretagande och entreprenörskap, även för personer med intellektuella och psykosociala funktionsnedsättningar, genom att tillhandahålla stöd i juridiska och affärsrelaterade frågor, bland annat genom användning av EU-medel,
 - fastställa mål för deltagande i utbildning för vuxna med funktionsnedsättning i syfte att öka deras deltagande och se till att de nationella kompetensstrategierna omfattar de specifika behoven hos personer med funktionsnedsättning, för att hjälpa till att uppnå målet i kompetensagendan och i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter,
37. i förekommande fall hjälpa till att genomföra och sprida resultaten av sysselsättningspaketet för personer med funktionsnedsättning på nationell nivå och bland alla relevanta aktörer för att maximera effekten av initiativet,

UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT

38. fortsätta att övervaka situationen för personer med funktionsnedsättning vad gäller sysselsättning, utbildning, fattigdom och social utestängning även mot bakgrund av den europeiska planeringsterminen; särskild uppmärksamhet bör ägnas kvinnor med funktionsnedsättning och, i möjligaste mån, personer som utsätts för flera olika former av diskriminering,
39. stödja och övervaka genomförandet av initiativen i sysselsättningspaketet för personer med funktionsnedsättning,
40. stödja och övervaka genomförandet av de relevanta åtgärder i handlingsplanen för den sociala ekonomin som faller inom dess ansvarsområde,
41. stödja och underlätta ömsesidigt lärande och utbyte av god praxis när det gäller inkludering på arbetsmarknaden av personer med funktionsnedsättning,
42. genom befintliga program stödja utbildning av personer med funktionsnedsättning, särskilt på digitaliseringsområdet,
43. hjälpa till att sprida de praktiska verktygen och riktlinjerna i sysselsättningspaketet för personer med funktionsnedsättning,

44. fortsätta att stödja arbetet inom plattformen för frågor som rör funktionsnedsättning för att underlätta genomförandet av strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning och främja utbyten mellan alla berörda parter på europeisk nivå,

**UPPMANAR SYSSELSÄTTNINGSKOMMITTÉN OCH KOMMITTÉN FÖR SOCIALT
SKYDD ATT**

45. även fortsättningsvis beakta inkludering av personer med funktionsnedsättning när de övervakar sysselsättningsutvecklingen och den sociala utvecklingen i EU, i samarbete med kommissionen.
-

Referenser

1. Interinstitutionella EU-referenser

Den europeiska pelaren för sociala rättigheter

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_sv.pdf

Det europeiska toppmötet om delaktighet (European Inclusion Summit) 2020: [Declaration by the EU Member States' Representatives of the interests of persons with disabilities](#) (inte översatt till svenska) (uttalande från EU-medlemsstaternas representanter om intressena hos personer med funktionsnedsättning)

Handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter (6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

Bygga upp en ekonomi som fungerar för människor: en handlingsplan för den sociala ekonomin (14890/21 + ADD 1)

2. EU-lagstiftning

Direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling (EGT L 303, 2.12.2000, s. 16)

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (EUT L 151, 7.6.2019, s. 70)

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17)

3. Europeiska unionens råd

Rådets beslut av den 26 november 2009 om ingående från Europeiska gemenskapens sida av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Rådets slutsatser om EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030 (9749/1/21 REV 1)

Rådets slutsatser om att stärka tillämpningen av stadgan om de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen (6795/21)

Rådets slutsatser om [förbättrad sysselsättning för personer i en utsatt position på arbetsmarknaden](#) 14646/19)

[Rådets slutsatser om tillgänglighet till idrott för personer med funktionsnedsättning](#) (EUT C 192, 7.6.2019, s. 18)

Rådets slutsatser om välfärdsekonomi (13432/19)

Rådets slutsatser om stöd till genomförandet av EU:s handikappstrategi 2010–2020 (11843/11)

4. Europeiska kommissionen

Meddelande från kommissionen (KOM(2010) 636 slutlig): EU:s handikappstrategi 2010–2020

Kommissionen (SWD(2020) 291 final): Evaluation of the European disability strategy 2010–2020 (inte översatt till svenska) (utvärdering av EU:s handikappstrategi 2010–2020)

Meddelande från kommissionen (COM(2021) 101 final): En jämlikhetsunion: EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030

Meddelande från kommissionen: Bygga upp en ekonomi som fungerar för människor: en handlingsplan för den sociala ekonomin (2021)

Handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter (6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

5. Europaparlamentet

Europaparlamentets resolution om likabehandling i arbetslivet i ljuset av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

6. Förenta nationerna

FN:s generalförsamling, Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, resolution antagen av generalförsamlingen den 24 januari 2007, A/RES/61/106, finns att tillgå på: <https://www.refworld.org/docid/45f973632.html>
